

T. B. M. M.

İYİ PARTİ

GRUP BAŞKANLIĞI

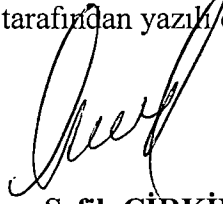
Tarih: 7.10.2026

Sayı: 7139

50580

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasanın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddesi gereğince **Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Adnan Şefik ÇİRKİN
Hatay Milletvekili

Dört Yol Ziraat Odası Başkanlığı tarafından 28 Eylül 2026 tarihli, "Tarımsal Üretimde Maliyet Düşürme ve Bölgemizde Yapılabilecekler" konulu yazıda aşağıdaki talepler dile getirilmiştir:

"Tarımsal ürünlerin pazarlanması ile ilgili sıkıntıların üretime geçeceği aşîkârdır. Üretim aşamasında üreticimizin tarımsal girdilerini sağladığı işletmeler tarımsal üretimde başrol oynamaktadır.

Söz konusu bu işletmelerde vadeli satışlar hüküm sürmekte ve bu yüzden aşîrı derecede vade farkı uygulanmaktadır. Hatta öyle ki işin geldiği noktada KDV'si düşük olan ürünler art niyetli bayiler tarafından para satma aracı olarak kullanılmaktadır. Ayrıca bu firmalar peşin satış yapmadığı için çiftçiye düzenli fatura vermeyerek faturaları farklı şekilde kullanmaktadır.

Faturalar çiftçiye verilmediği için faturasız ürün satışları (spot) artış göstermekte ve faturasız olduğu için sahte ürün satışları da artmaktadır. Ziraat Bankası Başak Kart aracılığı ile çiftçi kredilerinin alışverişe yönlendirilip peşin satışlar yönlendirilmelidir. Bu sayede üretici uygun fiyatlı ürünlerle maliyetini düşürecektir.

Üretimde teşvik dünya ile rekabetimizde önemli bir unsurdur. Bu teşvikler sayesinde maliyetler düşürülür ve rekabet şansı artar. Bütün bu sebeplerden dolayı çiftçinin yıl boyunca yaptığı masraflara istinaden zamanında aldığı faturalar üzerinden oluşturulacak bir teşvik sistemi vadeli satışların, fatura ticaretinin ve yüksek maliyetlerin önüne geçer. Gününde, zamanında ve düzenli kesilen faturalardan gelen vergiler de çiftçinin teşviklerini bile karşılayabilir.

Üreticinin en büyük sorunlarından birisi de sulama problemidir. Üreticimiz kuraklıkla bir yandan mücadele ederken bir yandan da kooperatiflerin afaki sulama ücretleri ile mücadele etmektedir. Kooperatiflerin sulama suyu fiyatlarının Bakanlık bünyesinde oluşturulacak bilirkişiler tarafından belirlenmesi maliyetleri ciddi şekilde düşürecektir.

Bölgemizde alternatif çeşit desenine geçilmesi elzem hale gelmiştir. Belli yaşın üzerindeki bahçeleri sökmek isteyen üreticiye yeni kuracağı narenciye dışı tür ve çeşitler için değişiklik hibeleri ve fidan destekleri sağlanmalıdır.

Bu tarz değişikliklerde odamız mühendisleri ücretsiz danışmanlığı zaten sağlamaktadır.

Ayrıca bölgemizde sebze seracılığını yönlendirmek için ciddi hibeler beklemekteyiz. Oluşturulacak sebze seraları sebze ihtiyacını dışarıdan karşılayan ilçemizde maliyetleri de düşürerek doğrudan sofraya yansıyacaktır.

Tarımsal üretimde kullanılan akaryakıtta mutlaka sübvansiyon yapılmalı, tarımsal ürünlerin nakliyesinde kullanılan araçlar da buna dahil edilmelidir.

Ziraat Odaları bünyesindeki tarım danışmanlığı yapan Ziraat mühendisleri Bakanlık bünyesine alındığı takdirde odalarla Bakanlık daha koordineli çalışma yapabilir.

Söz konusu çalışmalarda odamız adına bölgede oluşturulacak her türlü çalışmaya destek vermeye devam edeceğiz.”

Yukarıdaki bilgiler doğrultusunda;

- 1- Tarım üreticilerimizin, üretimden kaynaklı gübre, tohum, ilaç vb. gibi harcamalarında uygulanan aşırı vade farklarından doğan zararlarının tespiti ve tazmini için Bakanlığınızca yürütülen bir çalışma bulunmakta mıdır?
- 2- Tarımsal girdi piyasasında (gübre, tohum, ilaç vb.) uygulanan aşırı vade farklarının ve usulsüz fatura ticaretinin engellenmesi amacıyla Bakanlığınızca yürütülen bir denetim faaliyeti var mıdır? Varsa; son bir yılda bu kapsamda kesilen idari ve mali ceza miktarı ne kadardır?
- 3- Çiftçilerimizin nakit ihtiyacını karşılamak ve peşin alım yapmasını sağlamak amacıyla, Ziraat Bankası Başak Kart aracılığıyla sağlanan kredilerin doğrudan peşin alışverişe yönlendirilmesine yönelik bir çalışmanız bulunmakta mıdır?
- 4- Çiftçinin yıl boyunca yaptığı üretim masraflarına istinaden, zamanında aldığı faturalar üzerinden ödüllendirileceği "fatura bazlı bir teşvik sistemi" kurulması gündeminizde midir?
- 5- Tarımsal sulama kooperatiflerinin uyguladığı afaki sulama suyu ücretlerinin önüne geçebilmek için, fiyatların Bakanlığınız bünyesinde oluşturulacak bağımsız bilirkişi heyetlerince tavan/tabani fiyat olarak belirlenmesine yönelik bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
- 6- Belli yaşın üzerindeki narenciye ve meyve bahçelerini sökerek bölgesine uygun alternatif ürün ve çeşit desenine geçmek isteyen üreticilere yönelik "değişiklik hibeleri" ve "fidan desteği" paketleri hazırlanması planlanmakta mıdır?
- 7- İlçelerimizin ve bölgelerimizin dışa bağımlılığını azaltmak, nakliye maliyetlerini düşürmek adına yerelde sebze seracılığını teşvik edecek özel ve yüksek oranlı hibe programlarının hayata geçirilmesi planlanmakta mıdır?
- 8- Tarımsal üretimde ve üretilen ürünlerin nakliyesinde kullanılan akaryakıt türlerine (mazot vb.) yönelik özel bir sübvansiyon uygulanması veya ÖTV/KDV muafiyeti getirilmesi yönünde bir çalışmanız var mıdır?
- 9- Tarım ve Orman Bakanlığı ile Ziraat Odalarının daha koordineli çalışabilmesi adına, Ziraat Odaları bünyesinde görev yapan tarım danışmanı ziraat mühendislerinin Bakanlık kadrosuna alınması yönünde bir planlamanız bulunmakta mıdır?